

Det moderne bibliotek

Bibliotekschefforeningens årsmøde 2014

Stephan Kleinschmidt

– Formand for Kulturel og Regional Udvikling

Sønderborg har brug for en vækstmotor

Fakta

Sønderborg kommune 76.793 indb.

Karakteristika (udfordringer)

- Sønderborg Kommune har 32.200 arbejdspladser, svarende til 88 arbejdspladser pr. 100 indbyggere i den erhvervsaktive alder (25-64 år)
- Antallet af arbejdspladser er faldet med ca. 2,5 pct. I perioden 2010-2012
- Forsørgerbrøken er tæt på 1 (Personer indenfor og udenfor den erhvervsaktive alder)
- Sønderborg Kommune har haft en tilbagegang i befolkningstallet.

Kan vi gribe fremtidens udfordringer?

Initiativer

1. **Project Zero** – en vision om at skabe økonomisk vækst og nye job i Sønderborg-området baseret på omstillingen til et CO2- neutralt samfund i år 2029, det vi kalder ”Den Store Omstilling”.
2. **Gehry’s Havn** - en vision om at Byens Havn skal bidrage til, at Sønderborg er en levende by med høj kvalitet og stor tiltræknings-kraft. Ambitionen er at skabe et bæredygtigt område, som er unikt i Danmark og Europa – et område, der er præget af enestående arkitektur, høj kvalitet og mange aktiviteter.
3. **Europæisk Kulturhovedstad 2017** – en vision om kultur som løftestang for vækst, udvikling og flere arbejdspladser. Målet er at skabe Europas førende grænseoverskridende kulturregion.

Biblioteket skal være vækstmotor i Sønderborg

Fakta

Sønderborg Bibliotek'-

- budget 35 mio., 60 medarbejdere og ca. 1 mio. udlån i alt

Struktur

8 lokalbiblioteker og hovedbibliotek

De fem selvbetjente filialer ligger i Broager, Dybbøl, Gråsten, Hørup og Vester Sottrup. Heraf er to renoverede, gamle hovedbiblioteker, mens de tre øvrige var tidligere almindelige filialer

Det moderne bibliotek' er andet end bare bøger!

Det moderne bibliotek er et identitetshus. Stedet, hvor du bliver et helt menneske. Stedet hvor vi kommer for at blive klogere, få oplevelser og hente information, men også stedet hvor man lærer at omsætte alle informationerne til viden. Og det er dertil et mødested, lokalsamfundets fælles åbne rum.

- *For mange biblioteker er stadig indrettet på en måde, hvor det er bøgerne, der fylder og er i fokus i biblioteksrummet, ikke borgerne – Vi skal dyrke en meget mere brugerorienteret tilgang, og ha' skabt en ny fælles forståelse og vision for 'Det moderne Bibliotek'.*

- Vagn Ytte Larsen (Danmarks Biblioteksforening) – 2009

Forandringsboom rammer bibliotekerne

”Man skal udvikle sig i tråd med samfundet, for ellers bliver man overflødig” – Henrik Jochimsen, biblioteksforsker

”Vi trængte til at tænke fremadrettet og definere en klar strategi”
– Carsten Nicolaisen, bibliotekschef

På jagt efter det moderne bibliotek

To ud af tre kommuner har aktuelle planer om at gennemføre større forandringstiltag. Mere end to ud af tre har inden for de seneste to år gennemført større forandringstiltag på deres folkebiblioteker.

Overalt i Danmark rustes biblioteker op til nye opgaver, bygger om, bygger til eller bygger nyt.

Politisk vision for biblioteket 2017

Visionen danner grundlag for indsatsen siden vedtagelsen:

”Biblioteket er placeret centralt i Sønderborg ved havnefronten som en vigtig og dynamisk part af det multikulturelle center, hvis virksomhed tiltrækker borgere, studerende og virksomheder fra hele kommunen.

Biblioteket spiller en afgørende rolle som videns- og kulturformidler for alle i Sønderborg. Dette er sket gennem udvikling af nye digitale tilbud og en bred vifte af differentierede fysiske bibliotekstilbud, som er rettet mod borgerne i lokalområderne og mod udvalgte målgrupper.”

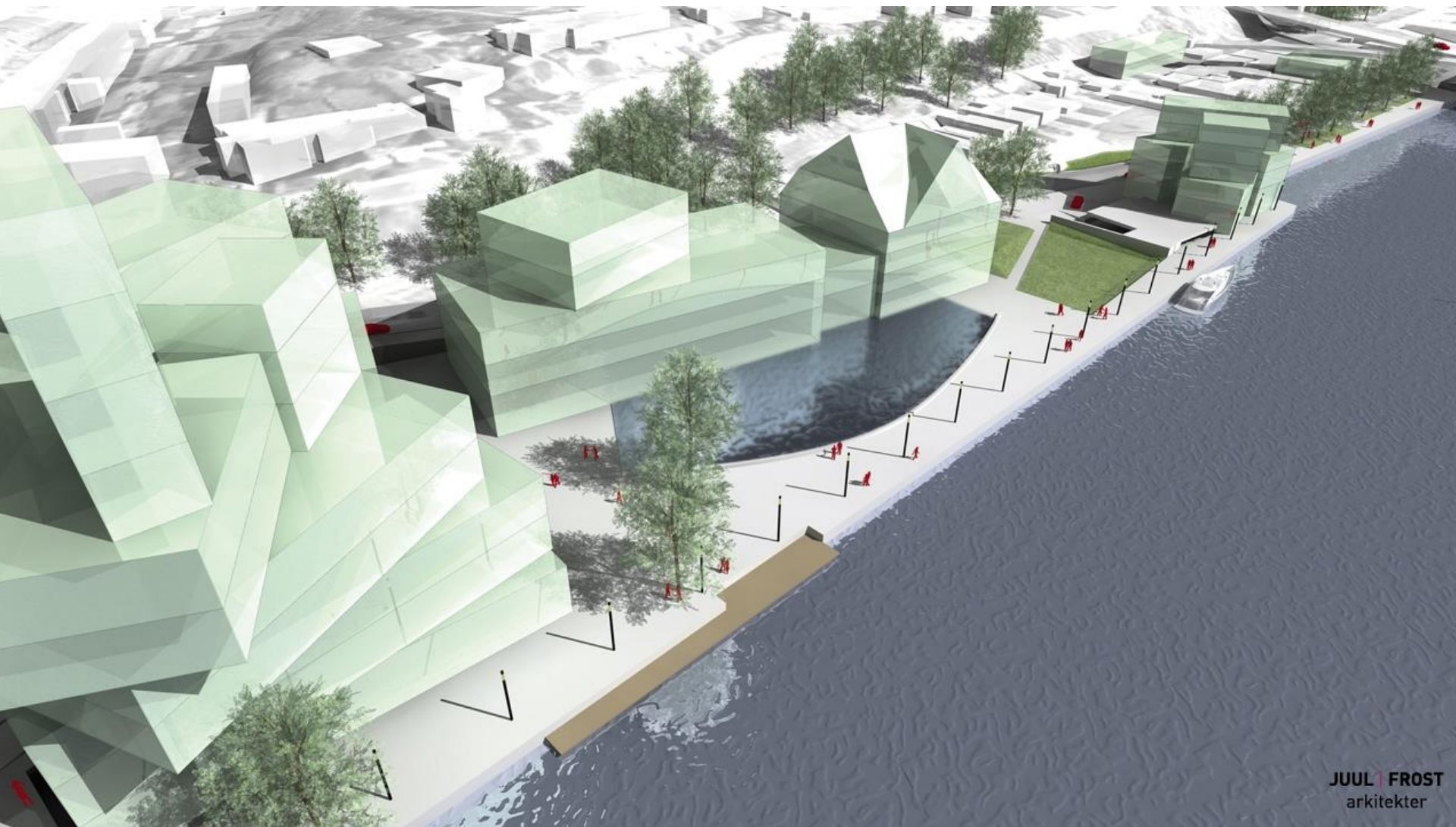

Sønderborg planlægger Multikulturhus

– kernen er biblioteket som lærings og kulturinstitution

JUUL FROST
arkitekter

Sønderborg

Biblioteket er rum og rummet er vores

Læring, Kunst og Kultur skal være den fælles identitet, som samler Multikulturhusets aktør er. (Fremme oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet)

Designudfordring: Balanceringen af det ”fællesejede” og det ”særejede”, eller det rumlige samspil mellem større, åbne, fler-funktionelle fællesrum og specialindrettede rumligheder og faciliteter i det særejede.

- Flexibilitet, aktivitet og zoner
- Fælles eje og fælles ansvar

(4 rumstækning i fremtidens Multikulturhus)

SØNDERBORG MULTIKULTURHUS • WORKSHOP

Opsamling på øvelse 1

4 rums-tænkning

1. SO EIN DING
2. VIDENSKLYNGER
3. STUDIEPLADSER

1. UDSILLINGER
2. BRUG AF ALLE FLADER TIL INFO OG INSPIRATION
3. STEMNINGSRUM - BRUGE VORES PLACERING VED VANDET

SIGNAL

1. IVERKSÆTTERUM
2. EMNERUM
3. DIGITAL PERFORMANCE

1. NON-KOMMERCIELT RUM FOR BØRN
2. CAFE MILJØ
3. NETVÆRK/FORENINGER - POLITIK

ADM. ATELIER
MØDELOKALER
GRUPPERUM

UNDERVISNING
BØGER
SOCIALT MØDESTED

BØGER
BØGER
TIDSSKRIFTER
FORESTILLING
MUSIK
FORESTILLING
"DET SKER"

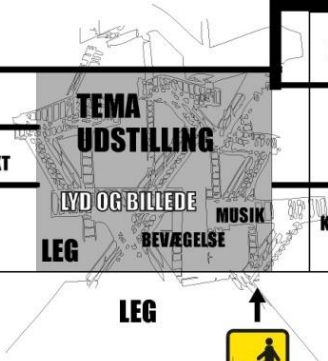
BETJENINGSPUNKT
ADM.
BORN
PR. SØNDERBORG

TEMA
UDSTILLING
LYD OG BILLEDE
MUSIK
BEVÆGELSE
LEG

MØDELOKALER
KONCENTRATION
UNDERVISNING
ATELIER
KUNSTBØGER

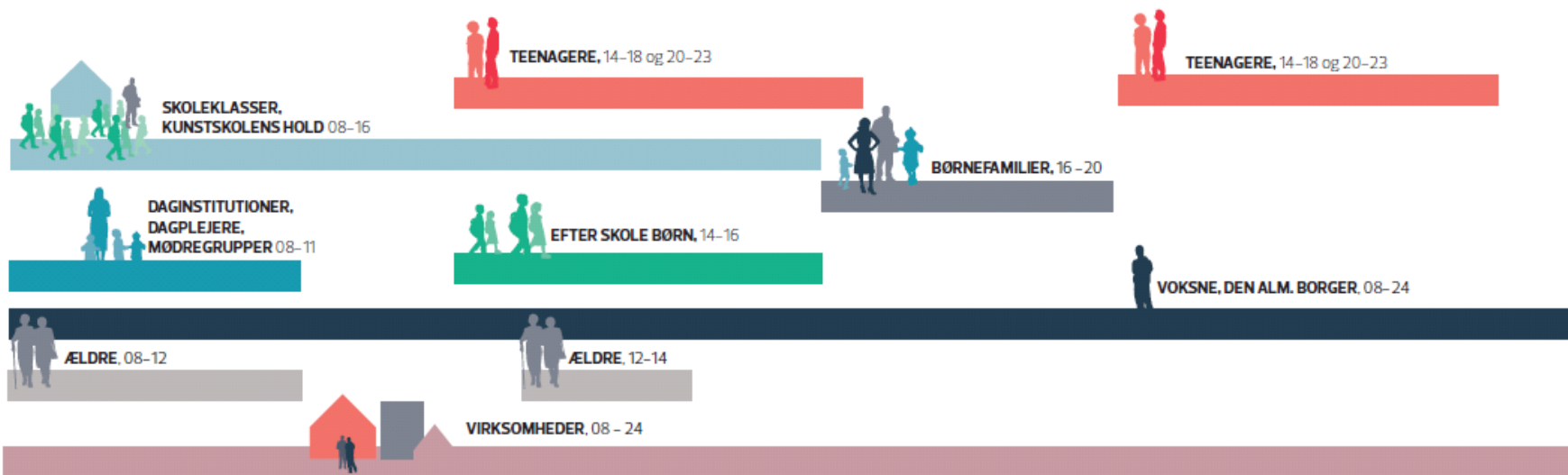
"HIMMELRUM"
ATELIER
VÆRKSTED
DIGITAL LAB

VÆRKSTED
UDSTILLING

Et døgn i det moderne bibliotek (brugere)

Et døgn i det moderne bibliotek (aktiviteter)

DET ÅBNE VÆRKSTED

PROJEKTVÆRKSTED

For klasser / grupper

Man booker sig ind på fast basis eller ad hoc, og så har man råderet over projektrummet som base for gruppen. Medarbejdere kan bistå med faglig ekspertise og som inspirationskilder.

DET ÅBNE PROJEKTVÆRKSTED

For familier, efter skole børn, unge

Et kreativt frirum med bibliotekaren som guide / igangsætter, eller på eget initiativ. Man kan opbevare projekter og vende tilbage dagen eller ugen efter, og man kan få hjælp til eks. digital bearbejdning eller print.

DET ÅBNE PROJEKTVÆRKSTED

For voksne og unge

Tematiserede processer styret af forskellige indbudte huskunstnere, eks. i samspil med Kunsthallen; så man efter udstillinger kan få mulighed for at prøve forskellige medier og metoder af selv. Gallerier i Sønderborg kan også indgå i disse forløb.

DET LÆRENDE MØDERUM

For skoleklasser og grupper

Møderum der kan bookes, hvorfra samtaler kan føres med børn og voksne i andre landevenskabsklasser og lign. Tolke kan bookes og bistå seancerne.

DET IGANGSÆTTENDE MØDERUM

For private virksomheder og igangsættere

Møderum der kan bookes - og give inspirerende omgivelser til særlige møder eller daglig sparring mellem partnere. Der kan gives sparring og inspiration på proces fra medarbejdere.

ÅBEN SCENE

Specielt rettet mod borgere, virksomheder, ildsjæle

Her formidles og udføres samfundsrelevante debatter, spørgeaftener og politiske diskussioner.

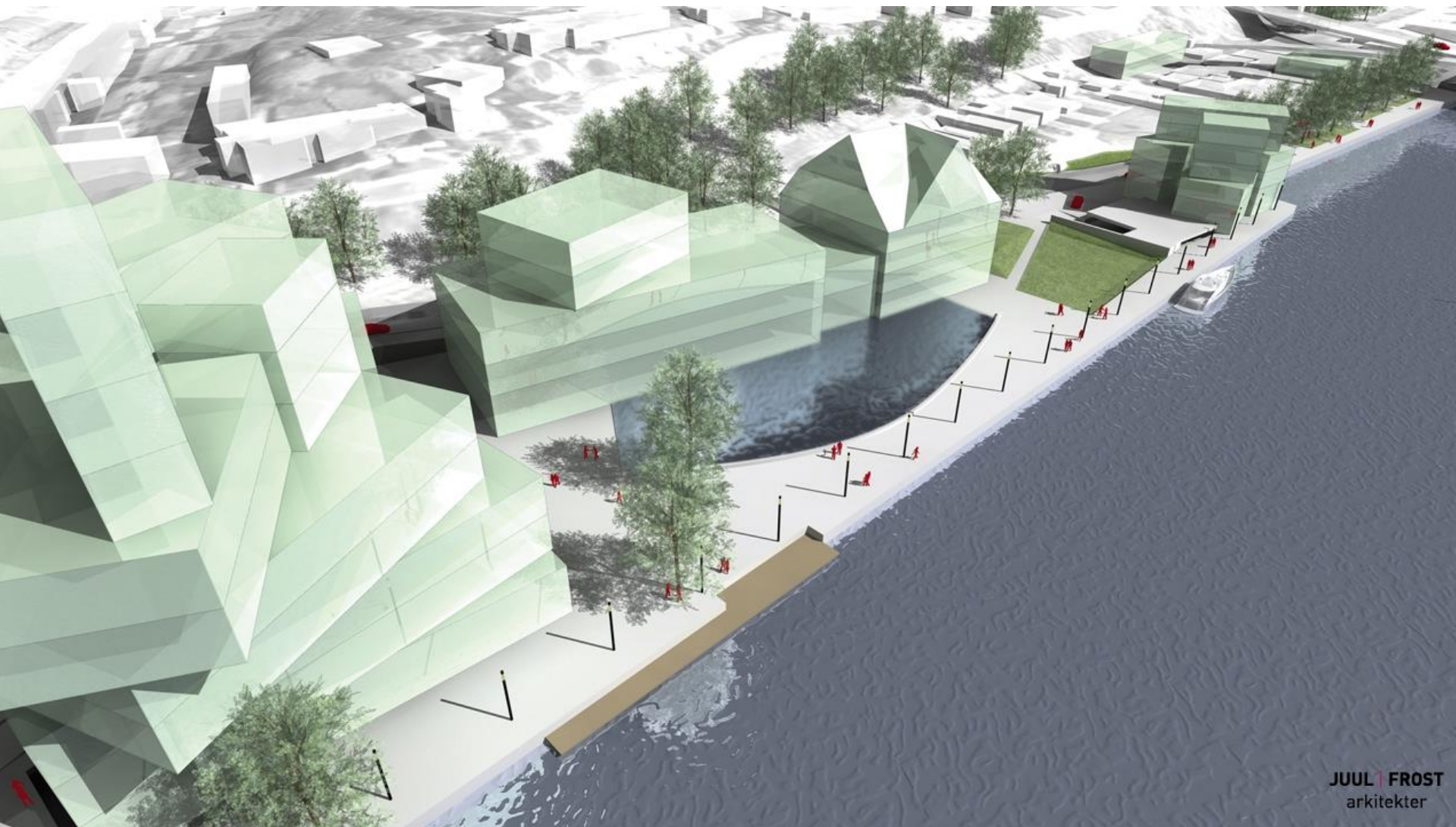
DET ÅBNE MØDERUM

Det moderne bibliotek i udvikling

Det Moderne Bibliotek er i permanent udvikling og bygger på differentiering, videndeling, involvering og inklusion - uden at miste målet af syne, nemlig at understøtte læring, oplevelse, demokrati og udvikling.

I Sønderborg definerer vi biblioteksudvikling ved, at få løsningerne til at spille optimalt sammen og i samspil med andre aktører og partnerskaber.

-Tak

JUUL FROST
arkitekter

Sønderborg